

*A Gyermek imádása (Museo Nacional del Prado)
– Federico Barocci*

„Pólyába takarta és jászolba fektette.” (Lk 2, 7)

Néhány soron belül három ízben jelenik meg Lukácsnál ez a szó, hogy „jászol.” Ismerve az evangélistát és stílusát is, ez mindenképpen gondolkodóba ejti az olvasót. Aligha férhet kétség ahhoz, hogy Lukács – szinte festőként – Máriának azt a tevékenységét állítja középpontba, amint az étkezéshez színültig rakja az üres kosarat. Érdekes továbbgondolni: amennyiben a jászol, a vályú valóban arra használatos, hogy állatok eledelét tegyék bele, adódik a magyarázat, hogy Lukács – már Jézus földi életének első pillanatától fogva –, mint a világ étkét, a világ kenyerét állítja Őt elénk. Szinte látjuk az állatoknak a szalmából készített almot, fölötte a búzalisztból sült lepényt, míg a jászolban – akár hófehér kenyharuhába

rejtetten – pólyába tekerve az élő, égből alászállott kenyeret. A jászol – mint szentségház előtt – úgy áll ott Mária, a pék, aki a kenyeret gyúrta. Mária már kezdettől fölismerte szerepét, amikor a Gondviselés az otthonától oly távol eső helyre, Betlehembe vezérelte, kijelölve számára a helyet, ahol gyermekét világra fogja hozni, Betlehemet, ami annyit jelent, a „Kenyer ház”. Azon az éjszakán tehát Mária révén kenyereskossárrá lesz ama nevezetes jászol, ezzel prófétikusan előre vetítve Krisztusnak az árulás estéjén megfogalmazott meghívását, amellyel az egész teremtet világához fordult: „Vegyétek és egyetek ebből mindnyájan: mert ez az én testem, amely értetek adatik.” (1 Kor 11,24).

Mária tartja tehát a kenyeret, de ennek korántsem csak spirituális jelentése van. Torzítanánk a képet, ha hallgatnánk a családja betevő falatjáért aggódó Máriáról, aki bizonyára kénytelen volt nap nap után megküzdenni a kenyérért, s talán keserves sirásra is fakadt, valahányszor nem sikerült ellátnia övét. Alighanem Jézus is felismerte olykor anyja tekintetében a kenyérhiány rettenetét, és a szinte önkívületi, ujjongó boldogságot, amikor omlós, meleg búzalepény hintette morzsáival a terítőt. Az evangéliumban ezért találunk utalást a kenyér ünneplésére, amelyet Jézus szétoszt és megsokszoroz, hogy a kézzől kézre adott falat csillapítsa földön gubbasztó nincstelen sokaság éhségét, s végül a csoda maradéka tizenkét kosarat tölthessen meg. Ezért foglalta Jézus az Atyához forduló imádsága középpontjába a mindennapi kenyérre vonatkozó kérést, és ösztökél bennünket, hogy édesanyjához könyörögve kérjük közbenjárását a javaik igazságos elosztásának kegyelméért; azért, hogy népe egyetlen fiának se kelljen éhen maradnia.”

Don Tonino Bello: Korunk asszonya, Mária –
Mária, a kenyér asszonya